

SALSNES OG LUND

OPPLEV NORDRE DEL AV NAMSOS KOMMUNE

Galten sett fra Sagelva. Foto: koffertogkamera.no

Friluftsliv på sjø og land, naturopplevelser, kulturminner, aktiviteter/opplevelser, overnatting

Aktiviteter

Jakt og fiske

Utmarkscompagniet tilbyr et mangfold av muligheter innen jakt, fiske, friluftsliv og opplevelser ved Salens historiske gårder. Salvatnet er Europas nest djupeste vatn med sin registrerte dybde på 464 m.

Internett: <https://utmarkscompagniet.no/>

Salsnes jeger- og fiskerforening

Vestsiden av Moelva er forbehold personer med tilknytning til Salsnes. Østsiden administreres av Utmarkscompagniet, se ovenfor.

Salsnes JFF leier ut jakt- og fiskerettigheter samt disponerer to utleiehytter, henholdsvis Råfjellhytta og Seiertuvgamma.

Idrettsaktiviteter

Salsnes IL, lysløype

Mo og Salsnes skytterlag, skytebane

Lund IL, flere merkede turstier og turmarsjen «Fjæringen rundt» første lørdag i juli hvert år. Idrettslaget har fotball- og friidrettsbane, samt klubbhus ved Lund idrettsanlegg.

Friluftaktiviteter

Vassleia, padlerute.

Vassleia er en sammenhengende kjede av flere fjellvatn; Urdsvatnet, Storvatnet og Skjerrivatnet. Ligger på fastlandet i Namsos kommune, på grensa inn mot de store villmarksområdene i Salfjella. Ett sted må kajakk/kano bæres over et ca 50 m bredt landstykke. Fra Skjerrivatnet lengst sør, kan en utforske vassdrag både sørover og østover, dersom en bærer farkosten stykkevis. Avkjørsel fra Fv 769 like sør for Salsnes, merket Vassleia. Parkering ved Urdsvatnet.

På kajakketur i Vassleia. Foto: Bjørg Tingstad

Internett: <https://ut.no/turforslag/116729/vassleia-med-kajakk-eller-kano>

Turveg langs Moelva

Internett: <https://utmarkscompagniet.no/>

Botnveien

Den gamle ferdselsåra mellom Salsnes og Kjelbotnet er trolig den eldste offentlige vegen i gamle Fosnes kommune. Vegen var delt inn i roder og de ulike gårder og oppsittere i området hadde vedlikeholdsansvar for hver sine roder.

De som i sin tid bygde vegen kunne sitt fag! De gamle stikkrennene murt av naturstein står

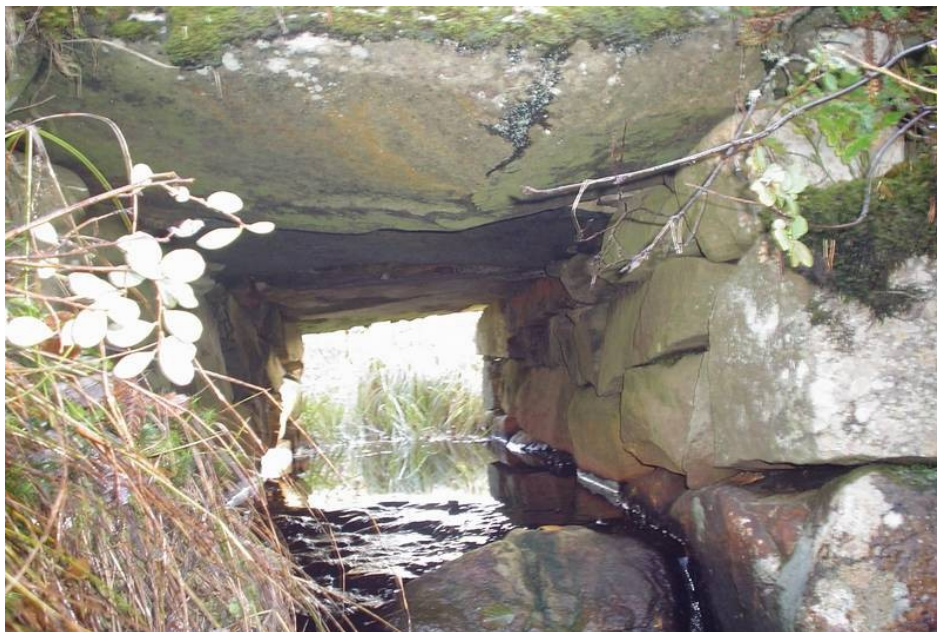
like fine og funksjonelle den dag i dag. Nærmest som kunstverk å regne! I dag er vegen en tursti som kan følges fra Mo Gård på Salsnes til Kjelbotnet. Eller en kan starte ved informasjonstavla ved Fv 769 like sør for Salsnes.

En kan gjøre en avstikker fra stien og gå på topptur på fjellet Galten (446 moh), der en får god utsikt ut over havet.

Parker ved informasjonstavlen ved Fv 769, eller på parkeringsplassen til skytebanen.

Til Kjelbotnet kan du også komme med egen båt.

Internett: <https://ut.no/turforslag/116670/botnveien-gammel-ferdselsare>

Gammel stikkrenne på Botnveien. Foto: Oddbjørn Guldvik

Lund IL, merkede turløyper og trimbøker

Internett: <https://www.lundinger.no/lund-idrettslag.html>

<https://www.lundinger.no/groftlifjellet.html>

Storvarden på toppen av Groftlifjellet. Foto: Oddvar Lund

Trimbøker er plassert ved (premiering):

- 1) Sminesfjellet (Storfjellet)
- 2) Hestvikberga
- 3) Kroken
- 4) Storvarden på Groftlifjellet (Lundafjellet)
- 5) Ørnfjellet
- 6) Brembervikfjellet

ORIENTERINGSGRUPPA I LUND IDRETTSLAG

MÅLESTOKK 1:40 000

(1 cm på kartet = 400 m i terrenget)

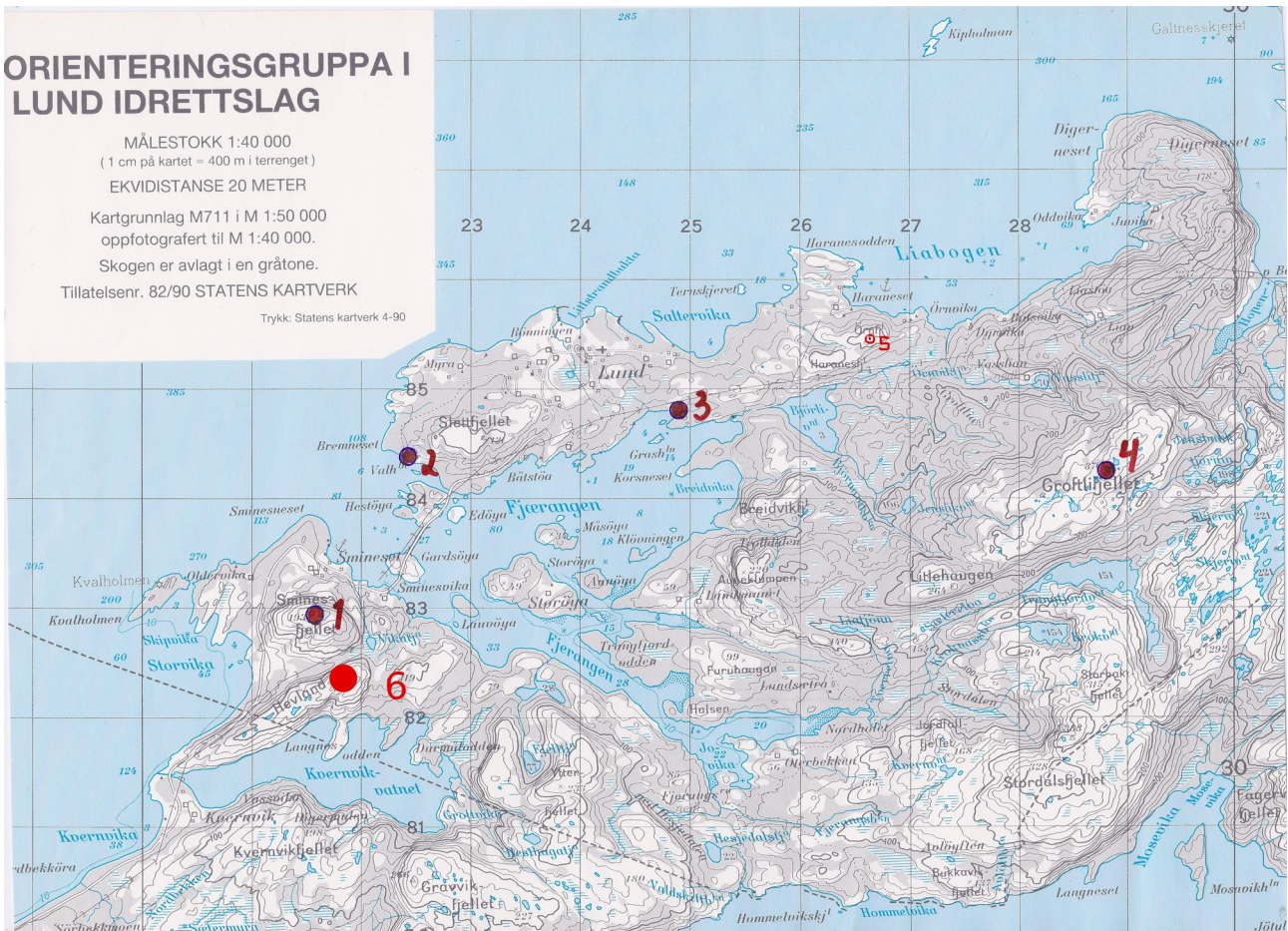
EKVIDISTANSE 20 METER

Kartgrunnlag M711 i M 1:50 000
oppfotografert til M 1:40 000.

Skogen er avlagt i en gråtone.

Tillatelsenr. 82/90 STATENS KARTVERK

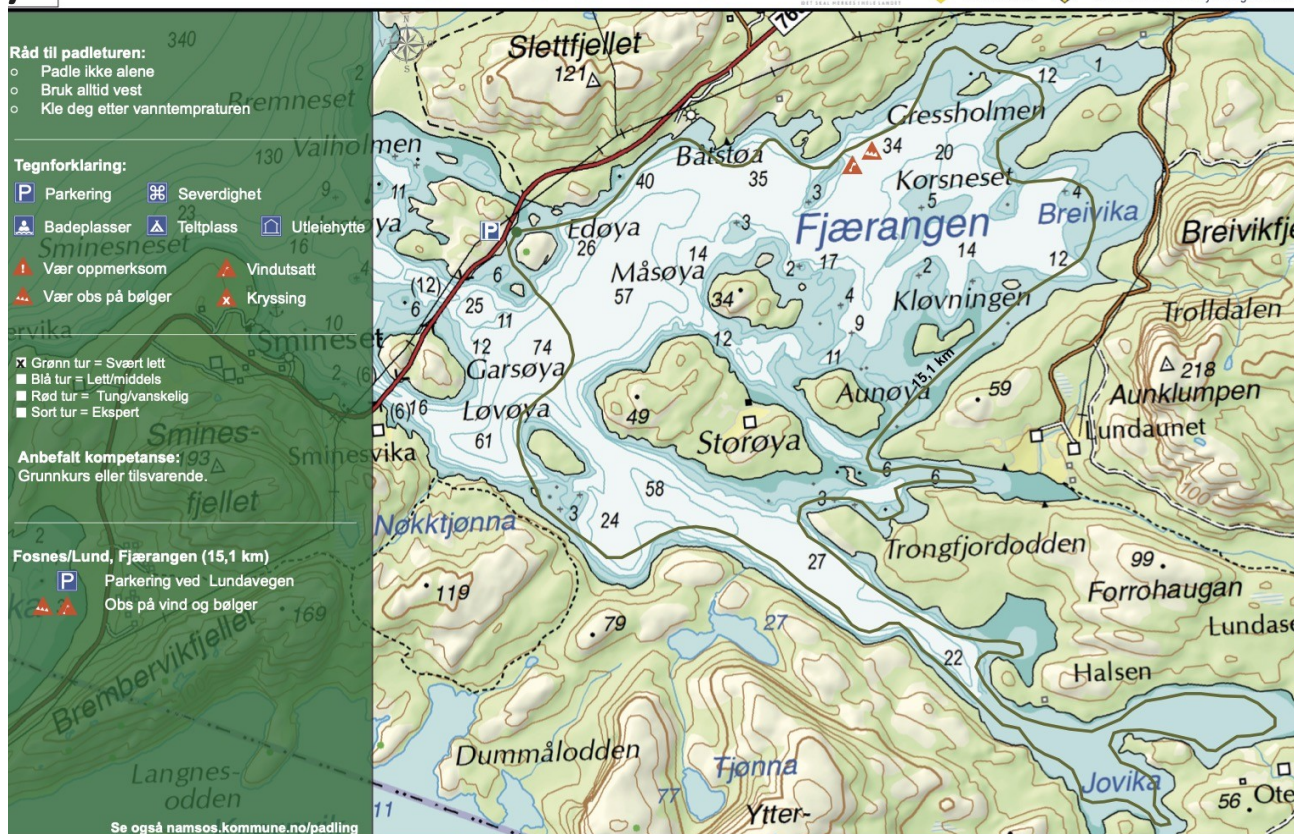
Trykk: Statens kartverk 4-90

Kart som viser hvor trimbøkene til Lund IL er utplassert.

Fjærangen, padlerute

 Padletur: Fosnes/Lund- Fjærangen (15,1 km)

<https://visitnamdalen.com/files/2020/05/FosnesLundfj%C3%A6rangen151km-2.pdf>

Kulturminner/Lokalhistorie

Salsnes

Kultursti Nordsjøen – Ryneset

Ved Nordsjøen på Salsnes er det en kultursti som går gjennom verna kystgranskog, der det er flere gravhauger langs stien. Den er ca 3 km lang.

Salsnessteinen

Helleristningssteinen på Salsnes i tidligere Fosnes kommune er et sjeldent arkeologisk kulturminne, som fremstår som unik i regional sammenheng. Steinen ble funnet i en åker på Salsnes i 1979/80 av grunneier Jakob Reppen.

Salsnessteinen har en rekke figurer risset inn i steinen, blant annet rein/elg, niser og fisk. Figurene ble oppfrisket i 1980 for å gjøre dem mer synlig. Dateringen er usikker, men figurene kan være så mye som 5500 år gammel.

I 2018 ble steinen behandlet med sprit og dekket til for å forhindre ytterligere mose og lavvekst på steinen. Den kan beskues i sommerhalvåret.

Foto: ukjent

Foto: Nils Roger Duna

Windfieldhula

Det hører et sagn til denne Windfieldhula. Sagnet ble skrevet ned i en lagsavis for Ungdomslaget Framover i 1913.

I korte trekk går sagnet ut på at en stormann fra Ytre Namdal ved navn Torsten var lyst fredløs av Harald Hardråde og hadde søkt tilflukt i hula sammen med kona og hunden Trofast. De bodde oppe i fjellet i to år, og fikk god kontakt med bygdefolket på Salsnes. Ei natt hørte man buldring fra fjellet, og da folket fra bygda kom opp til hula for å se, var hele taket rast ned over det området Torstein hadde ryddet i bunnen av hula. De to fredløse ble aldri funnet.

Foto: Kjartan Trana

Sagbruket i Moelva

Det nedlagte sagbruket i Moelva ble kalt Salsbruket og ble opprinnelsen til stedsnavnet Salsbruket da sagbruket ble flyttet til Oplølva. Den eksisterende hovedbygningen på Mo gård er fra 1861, den ble bygget som administrasjonsbygg for det nye sagbruket ved Moelva. Sagbruksdriften ble avviklet rundt 1871 og flyttet til Oplø.

Pelgarden utenfor Moelva som bidrog til å holde tømmeret på plass. Foto: koffertogkamera.no

Fornminner

I tillegg til helleristningssteinen er det mange andre fornminner i området; bl.a. Hundhaugen i Vestgården og Penghaugen ved Fv769 mot Kvernsvika.

Lund

Fornminnestien i Smineset

Foto: Harald Grøtting

Fornminnestien er ca. 1,8 km lang. Det er satt opp skilt ved viktige forn- og kulturminner langs stien samt en hovedinformasjonstavle der stien begynner ved parkeringsplassen ved Fv769. Skiltene er tekstet på norsk, engelsk og tysk. Denne fornminnestien inneholder en rekke funn både fra historisk og førhistorisk tid (eldre enn år 1000 e.Kr.) Arkeologer mener det er sannsynlig at det har vært sammenhengende bosetning her på Smines de siste 6.000 år.

Lenger inne i fjorden, på gårdens grunn, er det rester etter bygdeborg fra folkevandringstiden (500 – 800 e.Kr.) samt en kavellagt ferdselsveg mellom sjø og innland i tilknytning til denne. Dette forsvarsverket kunne være en siste skanse for gårdens folk, men kunne vel også brukes til å overvåke ferdselsvegen. Like ved ferdselsvegen ble det også funnet rester av en båt fra ca. år 1.000 e. Kr. Nyere prøver (1996) kan tyde på at bygdeborgen stammer fra yngre bronsealder.

Internett: <https://www.lundinger.no/fornminnestien.html>

Festningen, kavlvegen og båtfunnet

Her ser vi restene av steinmurene på Festningen. Foto: Kjartan Trana.

Festningen

Like nordaust for Fjærangssetran ligger «Festningen». Her finnes murrester fra en bygdeborg. Lenge trodde man at den var fra folkevandringstiden (400-575 e. Kr.), men prøven fra en C14-datering av trekull viser 835-540 f. Kr. (Ystgård, 1996). Anlegget var altså i bruk omkring 1000 år tidligere enn antatt (yngre bronsealder, 1100-500 f.Kr.)

«Festningen» er omtalt av K. Lossius i 1882 og 1896. Den ble oppmålt av Johs. Pettersen i 1926 og registrert for Økonomisk kartverk i 1979. I 1996 ble det foretatt en arkeologisk undersøkelse på området av H. Fyhn og I. Ystgård. Det var i den forbindelse C14-dateringen ble utført.

Internett: <https://www.lundinger.no/festningen.html>

Kavlvegen

Lenger sør på eidet ligger restene av en kavelveg. Stokker fra kavllekking av vegen er påvist flere steder på en omkring 300 meter lang strekning tvers over eidet. Kavlvegen består av hele og kløyvde trestokker i tre lag, i til sammen en meters dybde. De to nederste lagene er C14-datert til 892-1004 og 1188-1287 e. Kr.; vikingtid og høymiddelalder (Smestad, 1996).

Kan det ha vært omtrent slik? Tegning av Knut Høihjelle.

Rester av kavlvegen. Foto: Harald Grøtting

Båtfunnet

I samme område, omkring 400 meter nord for Salvatnet, ble det i forbindelse med graving av en skogsgrøft i 1996 funnet rester av en gammel båt. Funnet bestod av en åre, en bordgang og et kjølstykke. Båtdelene er C14-datert til 890-1020 e. Kr. (vikingtid).

Utdrag fra boken «Kysten vår: Namdalskysten gjennom 10 000» år av Torunn Herje og Sigmund Alsaker (1999).

Andre forninner Lund/Smínes

Det ligger et par dyregraver ved Smínesvatnet, en liten bautastein og en dyregrav i Trollaldalen og div. gravhauger rundt omkring i området.

Overnatting/servering

Breksillan

Himmelhøy tretopphytte – Konglehytta

Hytta er vinterisolert og har overnattingsplass til 7 personer.

Det er et soverom med dobbeltseng nede, en sofabenk i stua og 4 sengeplasser på hemsen. På hemsen kan du sove under takvinduene og se opp på himmelen gjennom trekronene. Det er vann fra tank i hytta og toalett på badet.

Konglehytta har vedovn og kjøkkenet er utstyrt med det som trengs til vanlig matlagning, og det er gasskjøleskap og gasskomfyr. Ute på verandaen er det bord og benker til å sitte ute og bålpanne til bål og grilling.

Foto: ukjent

Det er strøm fra solcelleanlegg til belysning. Mobildekningen er begrenset, men det er mulig å motta og sende meldinger.

Internett: <https://www.himmelhoy.no/tretopphytte-namdalen-om-tretopphytta>

Salsnes

Salsnes båtforening/båthavn

Bobiloppstilling

Internett: <https://bobilplassen.no/sjosiden-kro-motell-salsnes-nord-trondelag/>

Det er for tiden ingen servering ved kroa på Salsnes.

Salsnes båthavn med bobiloppstilling. Foto: ukjent.

Lund Lundstua AS

Oppstillingsplass for bobiler ved Lundstua AS. Foto: Harald Grøtting.

Lundstua AS er en kafé/storkiosk ved fergeleiet på Lund med flott utsikt utover Follafjorden. Man kan komme dit både med bil, buss eller båt (egen flytebrygge for gjester). Alle rettigheter. Lundstua har ca. 8 plasser for bobiler eller campingvogner med tilgang til toalett, dusj og strøm. De har også noen plasser for telt. Mulighet for helårs- og sesongplasser. Lundstua AS har i samarbeid med Andvari AS overtatt nedlagde Lund skole og er i ferd med å etablere overnattingsplasser der. Disse blir sannsynligvis klare til sesongen 2022. Internett:

<http://www.lundstua.com/>

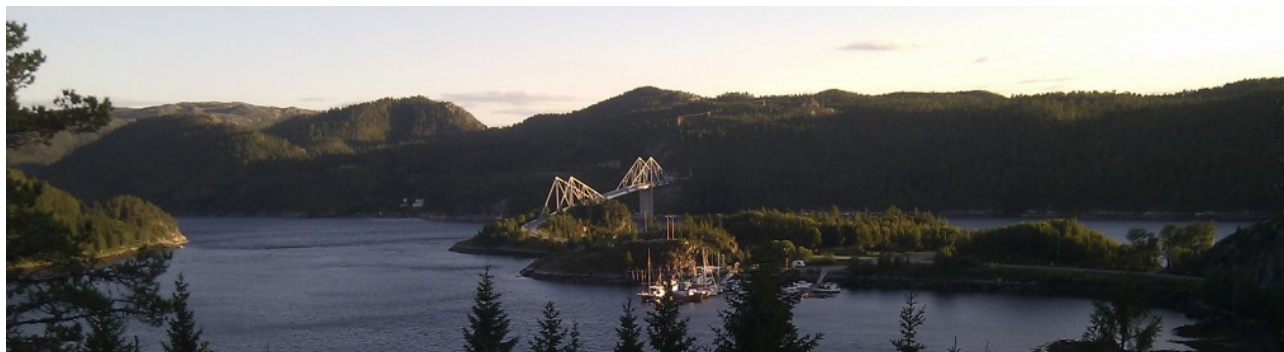
M/F Olav Duun ved Lund fergekai. Foto: NamdalsAvisa.

Småbåthavner med gjesteplasser

Breksillan båthavn

Tilbyr gjesteplasser for kortidsutleie.

Internett: <https://breksillan.wordpress.com/produkter/bathavn/>

Breksillan båthavn og Nordsundbrua (brua ble åpnet 1987). Foto: Breksillan Gård.

Salsnes båthavn

Egen gjestebrygge, tilsammen rundt 90 meter. Betalingskasse eller VIPPS 111076.

Utmarkscompagniet har to uteleibåter for havfiske her.

Internett:

<https://sites.google.com/site/salsnesbaatforening/httpsitesgooglecomsitesalsnesbaatforening/gjestehavn>

Til v.: Salsnes med båthavna sett fra Galten, til h.: Båthavna sett fra Lyshaugen. Begge foto: Salsnes båthavn.

Smines båthavn

Smines båthavn. Foto: Torstein Smines.

Egen gjestebrygge under utbygging.

Internett: <https://www.lundinger.no/smines-batforening.html>

Lund småbåthavn

Egen gjestebrygge. Betalingskasse eller VIPPS 136947.

Internett: <https://www.lundinger.no/lund-smabatforening.html>

Foto: Lund småbåtforening

Foto: Oddvar Lund

Lundstua AS

Egen flytebrygge for gjester (ved Lund fergeleie). Overnatting/servering.

Foto: Lundstua AS.

Internett: <http://www.lundstua.com/index.html>

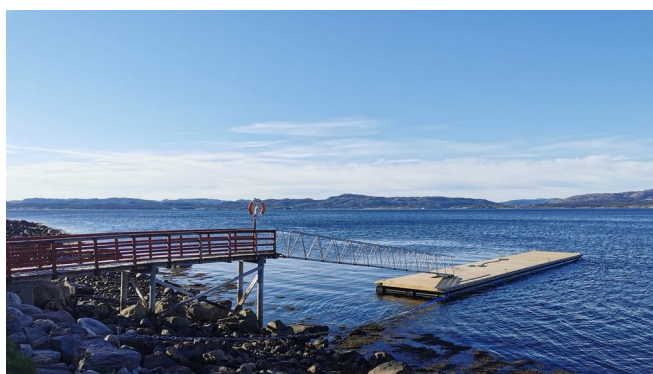

Foto: Oddvar Lund.

Haranes småbåthavn

Gjesteplasser på hele yttersida av flytebrygga ved pent vær, dersom det ikke er til hinder for SalmoNor AS sin bruk av området.

Foto: Oddvar Lund.

Kirkebygg

Foto: Ole Morten Olufsen (kirken.namdal.no)

Salen kapell, oppført i tre 1953, den forrige brant 1948, 204 sitteplasser, plassert motsatt av vanlig med inngang fra øst og altertavle mot vest. Visstnok p.g.a. utsikten mot Salvatnet fra inngangen/utgangen. Kirkegård.

Internett: <https://kirkesok.no/kirke/174800201/>

Kirkebyggdatabasen Foto: Torild Granhaug

Foto: Torild Granhaug (Kirkebyggdatabasen)

Lund kirke, oppført i tre 1965, restaurert 1991, stod tidligere på Kolvereid 1658-1880 og Bogen 1881-1963, 105 sitteplasser, vanlig plassering med inngang/utgang mot vest og altertavle mot øst. Lund kirke er Namdalens eldste trekirke og er listeført hos Riksantikvaren (fredet). Kirkegården ble innviet 1964.

Internett: <https://www.lundinger.no/bogen-kapell-lund-kirke.html>

Internett: <https://kirkesok.no/kirke/175100501>

Avstander/kommunikasjoner

Kart

Avstander

Namsos – Salsnes	38 km
Salsnes – Lund	15 km
Namsos – Lund	53 km
Lund – Kolvereid	15 km + ferge 25 min
Lund – Rørvik	27 km + ferge 25 min
Lund – Grong	94 km
Lund – Steinkjer	127 km

Kommunikasjoner

Buss- og fergeruter, internett: <https://www.atb.no>

Togruter, internett:

Grong og Steinkjer stasjoner: <https://www.sj.no>

Flyruter, internett:

<https://www.wideroe.no/>

Det er flyplasser både i Namsos og på Rørvik, Rørvik har også hurtigruteanløp.

© Lund grendelag, juni 2021 (sist redigert 4. oktober 2021)